

Obsah

Předmluva	15
1 Úvod	16
<i>Jan Hořejší</i>	
2 Gynekologické rozdělení dětského věku	21
<i>Jan Hořejší</i>	
2.1 Fetoneonatální - novorozenecké období	21
2.2 Klidové období dětských rodidel	23
2.3 Období pohlavního dospívání	24
3 Vývoj ženského pohlavního ústrojí	25
<i>Jan Hořejší, Hana Kosová</i>	
3.1 Vývoj ovaria	25
3.1.1 A fáze	26
3.1.2 B fáze	26
3.2 Vývoj odvodných pohlavních cest	27
3.2.1 Mezonefrické (Wolffovy) vývody	28
3.2.2 Paramezonefrické (Müllerovy) vývody	28
3.3 Zevní pohlavní ústrojí	29
4 Klinická anatomie reprodukční soustavy	31
<i>Jan Hořejší, Hana Kosová, Jana Skřenková</i>	
4.1 Vnitřní a zevní rodidla	32
4.2 Prsy (mammary) a pubické ochlupení	37
5 Pohlavní dospívání dívky a jeho poruchy	41
<i>Hana Kosová</i>	
5.1 Pohlavní dospívání dívky	41
5.2 Řízení pohlavního dospívání u ženy	47
5.2.1 Vývoj inhibiční zpětné vazby estrogenů	47
5.2.2 Centrálně nervový útlum vyplavování GnRH v inhibičním stadiu pohlavního zrání primátů	48
5.2.3 Vývoj adenohipofyzární reakce na GnRH v postnatální ontogenezi ženy	48
5.2.4 Vývoj stimulační zpětné vazby estrogenů	48
5.3 Primární mechanismus zahájení puberty	49
5.4 Poruchy pohlavního dospívání	49
5.4.1 Poruchy ve smyslu retardace pohlavního dospívání	50
5.4.2 Trvalá úplná opožděná puberta s poruchou tělesného růstu	52
5.4.3 Trvalá úplná opožděná puberta s normálním tělesným vzrůstem	53
5.4.4 Trvalá neúplná opožděná puberta	56
5.4.5 Přechodné opoždění pohlavního vývoje	57

5.5	Předčasné pohlavní dospívání – pubertas praecox	57
5.5.1	Pubertas praecox centralis (gonadotropin-dependentní)	59
5.5.2	Pubertas praecox centralis gonadotropin non-dependentní	61
5.5.3	Pubertas praecox isosexualis ovariogenes (peripherica) – pseudopubertas praecox	62
5.5.4	Terapie předčasné puberty	63
5.6	Pubertas praecox heterosexualis	64
5.7	Pubertas praecox exogenes	65
5.8	Inkompletní formy předčasného dospívání	65
6	Vyšetřování v dětské gynekologii	67
6.1	Přístup k dětem a jejich zákonným zástupcům	67
	<i>Jan Hořejší, Hana Kosová, Jana Skřenková, Daniela Zemková</i>	
6.1.1	Gynekologická diagnostika.	68
6.1.2	Prohlídka rodidel novorozence	77
6.1.3	Pomocná vyšetření	79
6.1.4	Auxologické zhodnocení	86
6.1.5	Další vyšetření a jejich význam pro dětskou gynekologii	89
6.2	UZ diagnostika v gynekologii dětí a dospívajících	90
	<i>Dagmar Smetanová</i>	
6.2.1	Ultrazvukové vyšetření u poruch diferenciacce pohlaví.	93
6.2.2	Ultrazvukové vyšetření u poruch vývoje Müllerových vývodů a jejich derivátů	94
6.3	Magnetická rezonance vrozených vývojových vad ženského vnitřního genitálu	100
	<i>Jiří Lisý</i>	
6.3.1	MR vyšetření u poruch diferenciacce pohlaví	102
6.3.2	MR vyšetření u poruch vývoje Müllerových vývodů a jejich derivátů	102
7	Vulvovaginitis v dětském věku	112
	<i>Hana Kosová</i>	
7.1	Fyziologie poševního prostředí	115
7.2	Vulvovaginitis v novorozeneckém období	116
7.3	Vulvovaginitis v klidovém období	116
7.4	Vulvovaginitis v období pohlavního dospívání.	124
8	Záněty vnitřních rodidel	130
	<i>Dana Ondrová</i>	
8.1	Zánět děložního hrdla – cervicitis	130
8.2	Zánět děložního těla	130
8.3	Zánět vaječníku a vejcovodu – adnexitis	131
8.4	Etiopatogeneze	131
8.5	Klinický obraz a diagnostika adnexitis.	131
8.6	Terapie	133
9	Kožní onemocnění vulvy	135
	<i>Jan Hořejší</i>	
9.1	Ekzém	135

10 Synechia vulvae – srůst zevních rodidel	140
<i>Jan Hořejší</i>	
10.1 Synechia vulvae	140
10.2 Synechia lateralis	142
10.3 Terapie synechie	143
11 Nepravidelné utváření a uložení vnitřních rodidel	145
<i>Jan Hořejší</i>	
11.1 Nepravidelné utváření a uložení dělohy	145
11.1.1 Retroversio-flexio uteri	146
11.1.2 Descensus uteri et parietum vaginae	146
11.2 Změny polohy adnex	147
12 Krvácení z rodidel.	148
<i>Jan Hořejší, Jana Skřenková</i>	
12.1 Krvácení z rodidel v novorozeneckém období	148
12.1.1 Fyziologické krvácení	148
12.1.2 Patologické krvácení	149
12.2 Krvácení z rodidel v klidovém období	149
12.3 Krvácení a jeho poruchy v dospívání	151
12.3.1 Poruchy menstruačního cyklu u dospívajících dívek a jejich léčba	151
12.3.2 Absence menstruačního cyklu	154
13 Dysmenorea a endometrióza	158
<i>Jan Hořejší</i>	
13.1 Dysmenorea	158
13.2 Endometrióza u adolescentních dívek	159
<i>Martin Charvát</i>	
13.2.1 Prevalence endometriózy v adolescenci	160
13.2.2 Endometrióza v průběhu života	162
13.2.3 Formy endometriózy v adolescenci	162
13.2.4 Diagnostika onemocnění	163
13.2.5 Léčba	164
13.2.6 Dispenzarizace	166
14 Zhoubné nádory u dětí a dospívajících	167
<i>Leoš Teslík, Lukáš Rob, Helena Robová</i>	
14.1 ZN vulvy	167
14.2 ZN pochvy	168
14.3 ZN dělohy	169
14.4 ZN ovarií	170
14.5 Symptomatologie	171
14.6 Diagnostika, diferenciální diagnostika	171
14.7 Nezhoubné nádory rodidel u dětí a dospívajících	175
<i>Jan Hořejší, Hana Kosová</i>	
14.7.1 Nezhoubné nádory zevních rodidel	175
14.7.2 Nezhoubné nádory pochvy	177
14.7.3 Nezhoubné nádory dělohy	177

15 Vrozené vývojové vady rodidel a poruchy diferenciacie pohlaví	179
<i>Jan Hořejší, Hana Kosová</i>	
15.1 Vývojové vady pohlavních žláz	179
15.1.1 Karyotyp 45,X	179
15.1.2 Karyotyp 46,XX	180
15.1.3 Karyotyp 46,XY	180
15.1.4 Syndrom smíšené dysgeneze gonád	180
15.2 Intersexuální malformace	181
15.3 Vývojové vady odvodných pohlavních cest	183
15.3.1 Gynatrezie.	184
15.3.2 Zdvojené malformace derivátů Müllerových vývodů	188
15.3.3 Syndrom inkompletního zdvojení vnitřních rodidel	190
16 Cizí těleso v pochvě	193
<i>Jan Hořejší</i>	
16.1 Klinický obraz	194
16.2 Odstranění cizího tělesa z pochvy a terapie	195
17 Poranění rodidel	196
<i>Jan Hořejší, Hana Kosová</i>	
17.1 Příčiny poranění rodidel	196
17.2 Klinický obraz úrazů rodidel	197
17.3 Ošetření úrazu rodidel	198
17.4 Prolapsus urethrae traumaticus	199
18 Diferenciální diagnostika bolestí v podbříšku a náhlé příhody	201
<i>Dana Ondrová</i>	
18.1 Akutní bolesti břicha	201
18.2 Gynekologická etiologie.	203
18.2.1 Gynekologické vyšetření pacientek	203
18.2.2 Nejčastější gynekologické příčiny bolestí v podbříšku	204
18.2.3 Klinický obraz a diagnóza ovariálních novotvarů	205
18.3 Negynekologické příčiny bolesti v podbříšku	206
19 Poruchy vývoje a onemocnění prsů	208
<i>Jan Hořejší, Hana Kosová</i>	
19.1 Poruchy vývoje prsů	208
19.2 Onemocnění prsů	211
20 Antikoncepce pro mladistvé	213
<i>Miroslav Havlín</i>	
20.1 Antikoncepce mladistvých	214
20.2 Nehormonální antikoncepce	215
20.2.1 Přerušovaná soulož (coitus interruptus)	215
20.2.2 Plodné a neplodné dny	215
20.2.3 Prezervativ (kondom)	216
20.2.4 Femidom	216
20.2.5 Spermicidní látky	217
20.2.6 Vaginální pesar (diafragma, klobouček)	217
20.2.7 Nitroděložní tělísko (IUD)	217

20.2.8 Sterilizace	217
20.2.9 Kombinace metod	217
20.3 Hormonální antikoncepce	219
20.3.1 Benefity a kontraindikace HA	221
20.4 Diskutované nemoci v adolescenci	223
20.4.1 Tromboembolická nemoc (TEN)	224
20.5 Postkoitální antikoncepce	230
21 Sexuální chování dospívajících	232
<i>Zlatko Pastor</i>	
21.1 Sexuální diferenciacie	232
21.2 Funkční neuroanatomie mozku a sexuální chování	234
21.3 Pohlavní orientace a identifikace	234
21.3.1 Homosexualita	234
21.3.2 Transsexualita	235
21.4 Základní předpoklady pro adekvátní psychosexuální vývoj	236
21.5 Zahájení sexuálního života (koitarche)	236
21.6 Kritéria sexuální normality	237
21.7 Sexuální deviace (parafílie) a násilí, poruchy sexuální preference v dětském věku	238
21.8 Ohrožení dítěte předčasnou erotizací a rizika sexuálního zneužívání	238
21.9 Sexuální výchova	238
21.10 Ženské sexuální funkce	239
22 Operace v dětské gynekologii	241
<i>Martin Charvát</i>	
22.1 Operace vaginální cestou	242
22.1.1 Operace zevních rodidel	242
22.1.2 Operační korekce maskulinizovaných zevních rodidel	243
22.1.3 Operace pochvy	245
22.1.4 Nitroděložní aspirace	248
22.1.5 Operace abdominální cestou	248
22.2 Laparoskopie v dětské gynekologii	249
22.2.1 Principy laparoskopie	249
22.2.2 Pokroky	250
22.2.3 Specifika laparoskopie v dětské gynekologii	250
22.2.4 Výhody	250
22.2.5 Rizika a nevýhody	251
22.3. Speciální část	252
22.3.1 Indikace	252
22.3.2 Pánevní bolest	253
22.4 Tumory v oblasti malé pánve	254
22.4.1 Pseudotumory	254
22.4.2 Benigní	255
22.4.3 Maligní a suspektní	256
22.5 Torze	257
22.6 Prezervace ovariální tkáně	258
22.7 Vývojové vady vnitřního genitálu	258

22.7.1 Děložní rudimenty	259
22.7.2 Neovagina	259
22.8 Dysgeneze a chromozomální (genetické) abnormality	261
23 Zásady hormonální léčby v dětské gynekologii.	262
<i>Jan Hořejší, Jana Skřenková</i>	
24 Gynekologická balneoterapie	269
<i>Antonín Gregor</i>	
24.1 Historie balneoterapie	269
24.2 Základní pojmy	270
24.3 Balneoterapie	270
24.3.1 Indikace k balneoterapii	270
24.3.2 Návrh lázeňské léčby	273
24.3.3 Léčebný plán	273
24.4 Přírodní léčivé zdroje v dětské gynekologické balneoterapii	274
24.4.1 Peloidy	274
24.4.2 Jodobromová solanka	275
24.4.3 Přírodní minerální uhlíčitě vody	276
24.5 Doplňkové metody v dětské gynekologické balneoterapii	276
25 Forenzní a posudková medicína v dětské gynekologii	279
<i>Jana Alešová</i>	
25.1 Postup forenzního gynekologického vyšetření nezletilé	280
25.2 Zákonný rámec poskytování zdravotních služeb nezletilým pacientům	284
25.3 Povinná mlčenlivost a oznamovací povinnost zdravotnických pracovníků	285
25.4. Posudková činnost v dětské a dorostové gynekologii.	286
Seznam použité literatury	288
Souhrn.	294
Summary	295
Seznam použitých zkratk.	296
Rejstřík	298